

[SÉBASTIEN CHIÈZE] (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
18 MAART 1671
6790

Vervolg op Chièzes brief van 4 maart 1671 (6788).

Samenvatting: Chièze bericht Huygens over zijn werkzaamheden. De afgelopen twee weken heeft hij weer nauwelijks iets kunnen bereiken. Zelfs een poging een kopie te krijgen van enkele documenten van de Staatsraad is mislukt.

Bijlage: afschrift memorandum van Chièze.

Chièze schreef op dezelfde dag aan Lodewijk Huygens (6790A). Chièze schreef opnieuw aan Huygens op 15 april 1671 (6792).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, abcd | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 6, nr. 6790, pp. 283-284: volledig.

Namen: Hieronymus van Beverningh; William Godolphin; Lodewijk Huygens; Marguerite-Isabelle de Mérode (gravin van Isenghien); Maria Anna van Oostenrijk; Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán (markies de la Fuente); Iñigo Fernandez de Velasco (connétable van Léon); Willem III.

Plaats: Spaanse Nederlanden.

Transcriptie

¹Madrid, le 18e Mars 1671.

J'apprens que vous estes seul à Londres, et que Son Altesse Sérénissime en est partie depuis le 23 du mois passé avec beaucoup de ²Jacobins en trousse, qu'il en reste encor un beau nombre à retirer, et que c'est ce que vous attendez. Après vous avoir félicité, Monsieur, d'un si beau succez, je continueray à vous donner compte de mes travaux, et quoyque je pense entres peu de lignes vous dire le peu qui s'est fait depuis quinze jours, je ne laisseray pas, graces à mes remarques, de rendre cette lettre d'une raisonnable longueur.

Je vous [ay] marqué par ma dernière que j'avois présenté un mémorial à Sa Majesté touchant l'affaire de Madame d'Isenguien par le Conseil, et sous le dictame du Marquis de la Fuente, mon Commissaire, que pour ce mesme conseil et inspiration j'allois changer quelque chose dans l'ordre du mémoire que j'avois dressé des prétensions de Son Altesse en vertu du | b | traité de l'an 1651, ce qui m'empescha pour lors de vous en envoyer copie, que vous recevrez présentement.

Depuis ce tems-là il ne s'est rien passé que des continuelles sollicitations de ma part pour presser la responce de la Reyne, qui n'est pas encore descendue, et peut-estre n'a-t-elle jusques après les festes de Pasques, puisqu'on va bientost entrer dans les vacations, et que par les papiers (que je vous dis aussy pour lorsqu'on me devoit communiquer) j'ay veu que la politique et les advis du Conseil d'Estat sont de m'amuser et de m'entretenir dans la confiance, liquidant les sommes claires, ainsy que je l'ay demandé, escoutant les propositions de moyens, que j'ay insinué vouloir faire, et que cependant la responce de Flandres viendrait. J'ay bien tousjours creu qu'on ne se détermineroit à rien icy, jusques'à cette responce, mais il estoit | c | tousjours bon d'estre assuré de l'intention de cette cour, suivant quoy j'accommoderay ma marche, et donneray un autre tour à ma sollicitation.

J'ay eu plaisir de lire et examiner les propres termes dont le Conseil d'Estat trouvoit à propos que mon Commissaire me mesnage, et m'amadoué, en sorte que je ne voys bien que je leur pèse, mais je ne voys pas encor une ferme résolution (encor moins les biais) de m'envoyer satisfait. Messieurs de Beverning et de Godolfin s'asseurent pourtant que si, se confians sur les termes avec lesquelz ils ont chascun par devers son ordre de ses maistres de s'expliquer et de pousser cette prettension.

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <R Londini, 10 Aprilis 1671.>.
2. <Jacobus>; Worp: <Jacobins>.

J'ay fait tout mon possible pour avoir copie de ces papiers, c'est-à-dire, en offrant un peu plus que je n'avois donné pour la simple veue, et la chose m'avoit esté promise pour | d | aujourd'huy, mais ne voyant rien venir, je crains que la confiance ne soit pas encor bien établie, et que la personne n'ose pas risquer la fortune. Car icy on est d'ailleurs si chiche de copier que Monsieur le Connestable mesme refuse de donner par escrit, sans particulière permission de la Reyne, les responces qu'il fait de sa part à Monsieur de Beverning. Et cella, joint à tant d'autres lenteurs de cette cour, chagrine furieusement cet Ambassadeur, dont j'apprehende plus l'impatience que tout autre chose, et qu'un matin il ne s'eschappe, les François s'attendant desjà à cella, connoissant l'humeur prompte de ce ministre et le génie de ceux de cette cour, qui dorment à l'abry de la prorogation que *Don Luis* (14) a accordée.

Mais me voilà dans les affaires d'estat, que je ne considère que par reflexion à ceux du maistre. Monsieur de Beverning s'y va attacher tout de bon à ce qu'il m'a promis, et demain je m'en vais l'interpeller. Je suis, Monsieur, tout ce que je dois.

Vertaling

Madrid, 18 maart 1671.

Ik verneem dat u alleen bent in Londen, en dat Zijne Doorluchtige ³Hoogheid vandaar is vertrokken op de 23ste van de afgelopen maand met vele Jacobussen in zijn tas, en dat er nog een groot aantal moet worden binnengehaald, waarop u nu wacht. Na u met dit mooie resultaat te hebben gelukgewenst, mijnheer, ga ik voort met u verslag uit te brengen van mijn werk, en hoewel ik denk u in weinig regels het weinige te kunnen vertellen dat zich sedert twee weken heeft voorgedaan, zal ik niet nalaten deze brief, dankzij mijn opmerkingen, een redelijke lengte te geven.

Ik heb u in mijn laatste ⁴brief laten weten dat ik een memorandum aan Hare ⁵Majesteit had aangeboden, dat betrekking had op de zaak van ⁶mevrouw van Isenghien, via de Raad, en gedicteerd door de ⁷markies de la Fuente, mijn zaakgelastigde, dat ik op diens advies en instigatie iets zou wijzigen in de redactie van de nota die ik had opgesteld betreffende de aanspraken van Zijne Hoogheid op basis van het verdrag van 1651, waardoor ik u toen geen afschrift kon zenden, maar dat u hierbij ontvangt.

Sedertdien is er slechts het voortdurende aandringen van mijn kant geweest om antwoord te krijgen van de koningin, dat nog niet is afgekomen, en misschien komt dat eerst na Pasen, omdat binnenkort de vakanties beginnen, en omdat ik uit de stukken (waarvan ik u ook zeg: voorzover men mij moest inlichten) heb gezien dat het beleid en de adviezen van de Raad van State erop zijn gericht mij bezig te houden en mijn vertrouwen te behouden door de duidelijke bedragen vrij te maken, zoals ik heb gevraagd, en door te luisteren naar de voorstellen betreffende de stappen die ik bedekt te verstaan heb gegeven te willen nemen, maar dat ondertussen het antwoord uit de Spaanse Nederlanden zou komen. Ik heb altijd al gedacht dat men hier niets zou beslissen voordat dat antwoord zou komen, maar het was altijd goed de intenties van het hof te kennen, op grond waarvan ik mijn gedragslijn zal aanpassen en een andere richting aan mijn inspanningen zal geven.

Ik heb het genoeg gemaakt de letterlijke bewoordingen te lezen en te bestuderen, die de Raad passend vond voor de wijze waarop mijn zaakgelastigde mij behandelt en zoet houdt, zodat ik duidelijk zie hoeveel last ik hun veroorzaak, maar ik zie nog geen duidelijke beslissing (en nog minder de manier) om mij tevreden te stellen. De heren [Hieronymus] van Beverningh en [William] Godolphin zijn echter overtuigd van wel, daarmee vertrouwend op de bewoordingen waarmee zij, ieder conform de bevelen van zijn opdrachtgever, deze aanspraak hebben toegelicht en met nadruk naar voren hebben gebracht.

Ik heb al het mogelijke gedaan om een afschrift van deze stukken te krijgen, dat wil zeggen, door iets meer te bieden dan voor een simpele inzage. Een en ander was mij voor vandaag toegezegd, maar aangezien ik nog

3. Willem III.

4. Chièze aan Huygens, 4 maart 1671 (6788).

5. Maria Anna van Oostenrijk.

6. Marguerite-Isabelle de Mérode, de gravin van Isenghien.

7. Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán, markies de la Fuente.

niets heb zien komen, vrees ik dat er nog niet voldoende vertrouwen bestaat en dat de betrokkene het geluk niet durft te tartten. Men is hier zo zuinig met afschriften dat mijnheer de ⁸connétable zelfs weigert zonder speciale toestemming van Hare Majesteit zijn antwoorden aan de heer van Beverningh zwart op wit te geven. En dit, gevoegd bij de andere langzaamaanacties van dit hof, verdriet de ambassadeur, wiens ongeduld ik meer vrees dan wat dan ook. Ik ben bang dat hij zich op zekere dag niet meer kan beheersen. De Fransen zitten daar al op te wachten, omdat zij het opvliegend karakter van deze ambassadeur kennen en ook de vindingrijkheid van degenen aan dit hof, die slapen in de luwte van het uitstel dat ^Lmijnheer Lodewijk^J XIV hen heeft toegestaan.

Aldus ben ik bezig met de staatszaken, die ik slechts in het licht van die van mijn opdrachtgever zie. De heer van Beverningh heeft mij beloofd zich er zo goed mogelijk aan te zullen wijden en morgen ga ik hem om opheldering vragen. Ik ben, mijnheer, die ik verschuldigd ben te zijn.

8 Iñigo Fernandez de Velasco, connétable van León.